

Kaj sporočajo pisave slovenskih velikih mož in žena (4)

Pisava Ivana Cankarja

V hiši na Klancu je 10. maja 1876 slovenska književnost pridobila še enega pomembnega predstavnika. Takrat je svojo življenjsko pot pričel Ivan Cankar, ki mu posvečamo tokratno rubriko. V Arhivu Republike Slovenije hranijo pismi iz let 1906 in 1907, ki sta tokrat podlagi za vpogled v pisateljevo osebnost. Napisani sta bili v času, ko je živel na Dunaju.

Oblika Cankarjevih spodnjih podaljškov kaže izraženo odgovornost, ki je razvidna tudi iz drugih znakov pisave, kot so širok presledek med besedami in pravilno postavljene pike na i.

Grafometrija kot grafološka metoda pregleduje, meri in primerja 220 grafičnih znakov, preden se oblikuje končna razlaga. Sistem grafometrije zahteva od grafologa doslednost in natančnost. Noben znak se ne sme obravnavati ločeno od drugih, temveč vedno ob upoštevanju psiholoških povezav in izključevanj. Grafometrija tako nadomesti intuicijo, ugibanje, predvidevanje, presojanje in tudi izkušnje grafologa.

ODGOVOREN IN SAMOKRITIČEN

Občutek odgovornosti je pisatelja vodil pri njegovem javnem udejstvovanju. Njegova izrazita lastnost je bila tudi sposobnost kritičnega mišljenja, ki je bilo glede na široke presledke med črkami objektivno. Majhna velikost pisave pa nam pove, da je bil precej kritičen tudi do samega sebe.

V presojo ni vnašal čustvenih elementov. Njegov razum je dominiral nad čustvi. Čustva pri njem niso bila poudarjena, pač pa se je raje zatekal na materialno in abstraktno področje. Seveda je

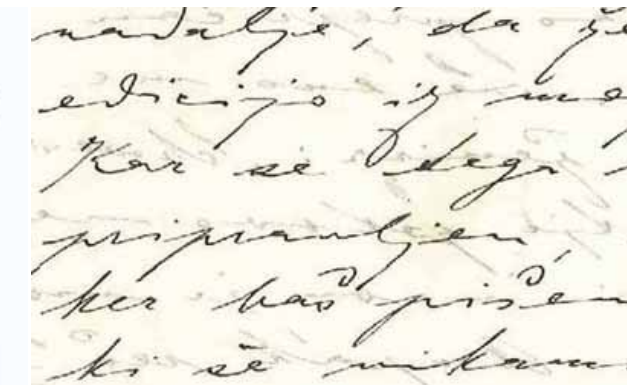
Poudarjene navpične črte so pokazatelj Cankarjeve moči volje.

bil tudi Cankar čustven, a to ni bilo postavljeno v ospredje. Tudi majhnost pisave in znaki samokontrole kažejo na to, da si je postavljaj veliko racionalnih vprašanj.

Svoj naravni življenjski ritem je večinoma zaviral. Imel se je pod nadzorom, vse je skušal preveriti in ničesar ni prepuščal naključju. Za spontanost ni bilo veliko prostora. Kadar kaj ni potekalo po načrtu, je iskal razloge pri sebi ali drugih. Svoje delo je opravljal dosledno in se je držal dogovorov.

Imel je zelo razvito sposobnost opazovanja, dobro koncentracijo ter živahen intelekt. Prav tako se je lahko zanesel na svoj spomin. In kadar se je soočil s svojim neuspehom, ni obupal, ampak je vsakič optimistično pričel znova.

Rad je imel izzive in na zunanje dražljaje se je intelektualno hitro odzival.

Ob poudarjenih spodnjih podaljških preverimo, ali tudi drugi znaki potrjujejo izrazit čut za realnost in dejstva, zanimanje za materialnost, sposobnost konkretiziranja abstraktnih vsebin, nagnjenost k tehničnim poklicem, naglašenost vitalne energije ...

Foto spleta

Črke nad osnovno pisalno linijo izražajo notranji strah pred ljudmi.

sami uredili zadeve na svoj način in s tem krojili svoj razvoj.

Sam zase pa je imel občutek, da nima toliko pravic kot drugi. Ena izmed njegovih osebnostnih lastnosti, na katero nas opozarja majhnost njegove pisave, je bila tudi skromnost. Ob stalnem pomanjkanju in stradanju, ki sta ga spremljala skozi življenje, mu najbrž ni preostalo drugega ...

Čeprav je bila njegova potreba po stikih močna, pa so bili njegovi strahovi mnogo bolj intenzivni. Takšna konfliktna situacija je bila razlog, da je bil večkrat dejansko osamljen in socialno umaknjen od ljudi. Ta notranji strah pred ljudmi in medosebnimi odnosi izražajo tudi posamične črke, ki so se dvignile nad osnovno pisalno linijo.

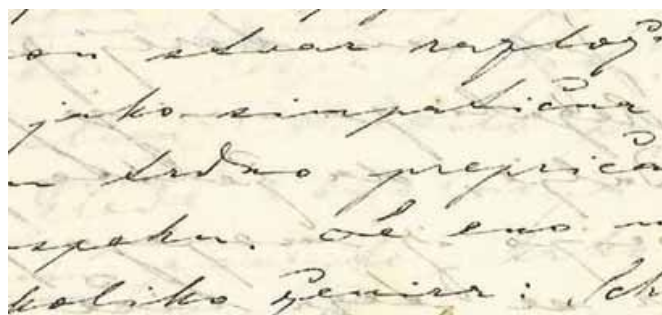

Prav tako se ni rad vezal na ničesar. Okrog sebe je potreboval nenormalno veliko prostora, da se je sploh lahko počutil varnega. Medtem ko je sam rad pomagal ljudem okrog sebe, pa je pomoč drugih težko sprejemal. To dejanje bi namreč zanj pomenilo neke vrste poraz. Navodil, napotkov in nasvetov drugih ljudi ni sprejemal z lahkoto oziroma jih ni upošteval. Lahko jih je pravzaprav poslušal, a je na koncu vendarle naredil po svoje.

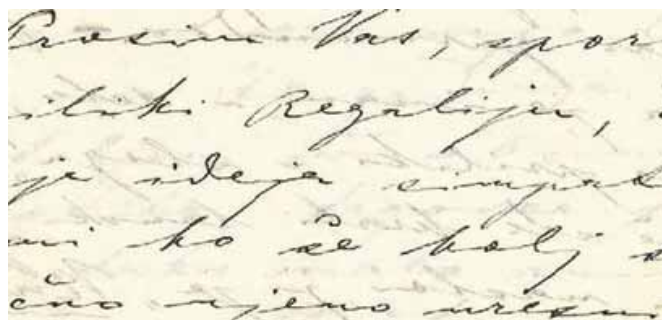
Poudarjene navpične črte so tudi pokazatelj moči volje našega mojstra pisane besede, ki mu je omogočila aktivno poseganje v okolico, hkrati pa je od nje pričakoval spoštovanje in sprejemanje svojih zahtev in navodil.

Čeprav je imel književnik razvite intelektualne in duhovne aspiracije, nam močnejša poudarjenost spodnjih podaljškov črk glede na zgornje podaljške sporoča, da je bilo njegovo zanimanje prvenstveno usmerjeno v materialno področje, spolnost, konkretnost, praktičnost ... Hkrati pa to tudi pomeni, da je abstraktno vsebine znal dobro konkretizirati.

Močno izraziti spodnji podaljški izražajo tudi nagnjenost k tehničnim poklicem. Iz pecljev črk *j* pa nadalje ugotovimo, da je sicer posegal v ta področja, a pravega interesa ni imel. Tako tudi razumemo, zakaj se je kljub nadarjenosti za risanje s študija tehnike raje prepisal na slavistiko. Kot pripovednik in dramatik je dvignil našo besedno umetnost na svetovno raven. To dokazujejo tudi številni prevodi njegovih del v tuje jezike. Najbolj prevajana pa je zgodba hlapca Jerneja, napisana po resnični zgodbi nekega hlapca, ki ga je Cankar spoznal med volilno agitacijo.

Povezave med črkami pri Cankarju simbolno predstavljajo logične povezave med idejami v njihovo sintezo ter njegove povezave z drugimi ljudmi.

Široki presledki med črkami kažejo na zmožnost objektivne presoje in kritike ter usmerjenost k drugim ljudem.

NERAZČIŠČEN ODNOS DO MATERE

Čeprav je nekaj del posvetil svoji materi, pa njegova pisava izraža, da je imel do nje nerazčiščen odnos. Verjetno mu je tudi njegova ponižnost narekovala strahospoštovanje do matere, ki mu je omogočila življenje in šolanje.

Po vrnitvi z Dunaja je naš veliki pisatelj do izbruha prve svetovne vojne sprejemal obiske v gostilni na Rožniku, ki danes nosi ime po njem – Cankarjev vrh. V gostilni je urejena njegova spominska soba. Lahko pa ga obiščemo tudi v »skupni grobnici moderne« na ljubljanskih Žalah, kamor so prenesli njegove posmrtno ostanke po zgodnji smrti 11. decembra 1918. Svoje zadnje dni pa je že preživel v jugoslovanski politični zvezi, za katero si je tako prizadeval. Seveda pa se lahko nanj spomnimo tudi ob vstopu v največji slovenski hram kulture in umetnosti, ki nosi njegovo ime.

Lana Mihele